

Sadržaj

1 Ekonomski najpovoljnija ponuda kroz propise

1.1	Kako se određuje kriterij za odabir ponude sukladno ZJN-u	9
1.2	Ekonomski najpovoljnija ponuda – ponderi sukladno ZJN-u	10
1.3	Kriteriji za odabir ponude i načela javne nabave	11
1.4	Trošak životnog vijeka	12
1.5	Kada i kako naručitelj rangira valjane ponude sukladno odredbama ZJN-a	13

2 Ekonomski najpovoljnija ponuda kroz pravnu zaštitu – primjeri iz prakse

2.1	Pravo na žalbu sukladno ZJN-u	15
2.2	Ima li pravni interes za ulaganje žalbe ponuditelj čija je ponuda ocijenjena neprihvatljivom i kao takva odbijena isključivo što cijena njegove ponude prelazi osigurana novčana sredstva naručitelja za nabavu – Zaključak o pravnom shvaćanju DKOM-a	17
2.3	Smije li naručitelj odrediti kriterije za odabir ponude na način da odredi kvalitativne kriterije nauštrb kriterija najniže cijene, a što može značiti da se odabere novčano skuplja ponuda	18
2.4	Je li propisani nefinancijski kriterij za odabir najpovoljnije ponude od 15 i više izvršenih projekata diskriminirajući – omjer kriterija 30% cijena naspram 70% iskustvo stručnjaka	20
2.5	Jesu li kriteriji za odabir ponude propisani protivno načelu ekonomičnosti i svrhovitosti vođenja postupka javne nabave jer u predmetnom postupku značajan dio kriterija ima iskustvo stručnjaka (cijena, nosi 30 bodova, dok iskustvo stručnjaka, nosi 70 bodova)	22
2.6	Što ako naručitelj izmjenom dokumentacije o nabavi mijenja relativni značaj kriterija za odabir ponude, a žalitelj osporava izmjenu	24
2.7	Ima li naručitelj legitimno pravo odrediti i ocijeniti tehničke i funkcionalne karakteristike proizvoda koje predstavljaju dodatnu kvalitetu – osobni detektori zračenja	27
2.8	Jesu li kriterij za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta i kriterij za odabir ponude (iskustvo stručnjaka u izradi revizija cestovne sigurnosti) propisani suprotno članku 285. i 256. ZJN-a	29
2.9	Je li naručitelj u konkretnom slučaju propisao istovjetan kriterij za odabir gospodarskog subjekta i kriterij za odabir ponude (obrazovanje, iskustvo i broj projekata)	32
2.10	Što ako dokumentacija o nabavi sadrži kontradiktorne odredbe u vezi s kriterijima za odabir ponude	35
2.11	Što ako su u dokumentaciji o nabavi dvojbene odredbe po pitanju upisivanja vrste ambalaže koja se dodatno boduje u okviru kriterija ENP-a	36
2.12	Što ako žalitelj osporava kriterij za odabir ponude navodeći da nije razvidno je li za bodovanje relevantna mogućnost naknadne ugradnje treće četke ili vrijeme same ugradnje	37

2.13	Naručitelj nije propisao koja je minimalna širina čišćenja koja se želi postići, iako u obrazloženju navodi kako veća širina smanjuje troškove i povećava efikasnost – je li kriterij za odabir ponude valjano određen	39
2.14	Predstavlja li određivanje konkretnog razdoblja, u kojem je relevantno iskustvo stručnjaka koje se buduće trebalo biti stečeno, povredu načela javne nabave	40
2.15	Je li u pitanju pogodovanje određenom gospodarskom subjektu ako za određeni kriterij svi ponuditelji neće dobiti jednak broj bodova	42
2.16	Je li naručitelj pogodio određenom gospodarskom subjektu kroz tehničke specifikacije i kriterije za odabir ponude – koliko proizvoda može zadovoljiti propisane odredbe dokumentacije o nabavi	44
2.17	Predstavlja li kriterij za odabir ponude diskriminaciju prema određenim ponuditeljima zbog potencijalno nejasnog i nepreciznog određivanja	45
2.18	Jesu li postavljeni kriteriji za bodovanje stručnog iskustva stručnjaka diskriminatorni prema potencijalnim ponuditeljima te onemogućuju li odabir ekonomski najpovoljnije ponude	47
2.19	Je li postavljeni uvjet od 3.000.000,00 eura za priznavanje specifičnog iskustva stručnjaka (voditelj projekta) u skladu s načelima javne nabave	48
2.20	Trebaju li jamstveni rok na cjelokupnu instalaciju i jamstveni rok proizvođača svjetiljki navedenih u troškovniku biti jednako propisani	50
2.21	Smiju li se bodovati samo ponuđeni originalni proizvodi (toneri) nasuprot jednakovrijednim/zamjenskim tonerima	51
2.22	Može li greška u dijelu dokumentacije, u kojem naručitelj navodi da ponuditelj za ponuđenu cijenu ponude može dobiti i 90 i 80 bodova, ugroziti mogućnost podnošenja usporedivih ponuda	54
2.23	Koja situacija predstavlja netransparentan zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda u dijelu dodjele bodova	55
2.24	Treba li zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda sadržavati analizu ponuda u skladu s kriterijima za odabir ponude	57
2.25	Kada moraju biti dostavljeni dokazi temeljem kojih naručitelj provodi bodovanje ponude	58
2.26	Je li naručitelj neopravdano odbio bodovati stručnjake žalitelja zbog nedostatka preciznih vremenskih podataka o njihovom radnom iskustvu na projektima (od-do)	59
2.27	Što ako u slučaju pogrešne dodjele bodova za iskustvo stručnjaka, odabrani ponuditelj ispravnim bodovanjem i dalje ostaje prvorangirani	62
2.28	Je li naručitelj specifično iskustvo stručnjaka (inženjera) ocijenio protivno uvjetima i zahtjevima iz dokumentacije o nabavi te što ako drugačija dodjela bodova ne utječe na rangiranje ponuda	65
2.29	Na koji način je ispravno dodijeliti bodove ako je za dva stručnjaka naveden jedan te isti projekt koji je podijeljen u faze (izrada projektno-tehničke dokumentacije)	66
2.30	Znači li činjenica što je više imenovanih stručnjaka radilo na istom projektu, da naručitelj svakom od tih stručnjaka ne može priznati iskustvo i svakom stručnjaku zasebno dodijeliti bodove po kriteriju za odabir ponude	68
2.31	Je li naručitelj neopravdano odbio bodovati stručnjake žalitelja zbog nedostatka kontakt podataka naručitelja, s obzirom na to da dokumentacija o nabavi ne isključuje poslodavca kao mogućeg naručitelja projekta	69
2.32	Je li naručitelj pravilno tumačio i primijenio kriterije za bodovanje certifikata kada nije prihvatio žaliteljev certifikat kao jednakovrijedan	70
2.33	Što ako je u certifikatu koji služi za dodjelu bodova navedeno više modela proizvoda	72
2.34	Je li naručitelj ispravno postupio kada je ponuditelju dodijelio bodove za projekte u kojima on nije sudjelovao, nego je na istima sudjelovao drugi gospodarski subjekt, koji u predmetnom postupku nabave nije ponuditelj	73
2.35	Može li naručitelj za nabavu usluga upravljanja projektom bodovati iskustvo stručnjaka voditelja tima tehničke pomoći	75

2.36	Je li u kontekstu usluga upravljanja projektom projekt gradnje svaka građevina za koju se izdaje građevinska dozvola ili je projekt gradnje zasebna cjelina neovisno o broju ugovora o građenju obuhvaćenih predmetnim projektom	78
	2.36.1 Upravni spor pred VUS-om	81
2.37	Može li naručitelj reference stručnjaka ocijeniti kao jedno iskustvo, a da nije prethodno utvrdio radi li se o jednom ili više ugovora o upravljanju projektima (nabava usluge upravljanja projektom i utvrđivanje je li u pitanju jedan ili više ugovora o građenju obuhvaćenih jednim projektom gradnje)	82
2.38	Može li se bodovati iskustvo stručnjakinje koja je razriješana dužnosti voditelja projekta prije nego je završena cjelokupna faza građenja	84
2.39	Sukladno zakonodavstvu inženjer gradilišta ujedno može biti i voditelj radova – je li ponuditelj u konkretnom slučaju dokazao da predloženi stručnjak ima traženo iskustvo	87
2.40	Je li naručitelj ispravno postupio kada je nagradu stručnjakinje (nagradu osvojenu na javnom natječaju) priznao kao stručnu nagradu iz područja arhitekture osvojenu na državnoj i međunarodnoj razini	88
2.41	Iskustvo stručnjaka – sadržaj prethodnih projekata i oblik dokaza dostavljenog za dodjelu bodova	91
	2.41.1 Upravni spor pred VUS-om	94
2.42	Može li naručitelj nominiranom stručnjaku bodovati referencu (minimalna vrijednost radova) koja je manja od propisane vrijednosti koju je naručitelj odredio u dokumentaciji o nabavi	96
2.43	Hoće li ponuditelj automatski ostvariti nula bodova ako u svojoj ponudi ne dostavi dio dokaza kojim se dokazuje specifično iskustvo stručnjaka	97
2.44	Je li naručitelj ispravno postupio kada nije bodovao iskustvo stručnjaka zbog toga što su svi projekti navedeni u životopisu stručnjaka još uvijek u tijeku, odnosno nisu završeni	98
	2.44.1 Upravni spor pred VUS-om	101
2.45	Kako bodovati iskustvo stručnjaka ako je naručitelj propisao što su isti ili slični radovi kod kriterija za odabir ponude	102
2.46	Je li naručitelj ispravno postupio jer je bodovao iskustvo nominiranog stručnjaka, unatoč tome što iskustvo nije stečeno na ugovorima prema FIDIC-u ili jednakovrijednom modelu ugovora, kako je i traženo dokumentacijom o nabavi	105
2.47	Je li naručitelj ispravno bodovao iskustvo stručnjaka (odnosi li se predmetna referenca na radove na izgradnji i/ili dogradnji i/ili rekonstrukciji i/ili sanaciji sustava javne odvodnje i/ili vodoopskrbe)	107
2.48	Je li naručitelj ispravno bodovao iskustvo stručnjaka (odnosi li se predmetna referenca na radove na izgradnji i/ili dogradnji i/ili rekonstrukciji i/ili sanaciji sustava)	109
2.49	Je li naručitelj ispravno bodovao nominiranog stručnjaka (nominirani stručnjak nije bio inženjer gradilišta, već pomoćnik inženjera gradilišta – dokazi izdani 2004-2006. godine)	110
2.50	Zašto naručitelj smatra da su u predmetnim referencama u pitanju radovi koji se ne odnose na sustav javne odvodnje ili vodoopskrbe, već da se radi o internim sustavima vodoopskrbe i odvodnje	112
	2.50.1 Upravni spor pred VUS-om	114
2.51	Je li gospodarski centar zgrada poslovne namjene ili je građevina javne i društvene namjene	115
2.52	Je li naručitelj opravdano odbio priznati reference na stambeno-poslovne zgrade kao zgrade koje se privode javnoj namjeni, iako žalitelj tvrdi da u njima postoje prostori za javnu namjenu	118
2.53	Je li naručitelj ispravno postupio kada je žaliteljevoj ponudi dodijelio nula bodova po kriteriju iskustva stručnjaka, s obrazloženjem da se usluge ne odnose na građevine komunalne infrastrukture	120
2.54	Naručitelj je u dokumentaciji tražio izrađen glavni projekt unutar kojeg je projektirano minimalno pet crpnih stanica za koje su ishođene potvrde glavnog projekta/građevinske dozvole, a referenca koju je dostavio ponuditelj odnosi se na izmjene i dopune glavnog projekta. Je li naručitelj pogrešno bodovao ponudu odabranog ponuditelja	123

2.55	Izrada jednog glavnog projekta unutar kojeg je projektirano minimalno pet crpnih stanica za koje su ishođene potvrde glavnog projekta/građevinske dozvole – je li naručitelj ispravno bodovao stručnjaka	124
2.56	Je li ispravno naručitelj dodijelio maksimalnih deset bodova odabranom ponuditelju za jamstveni rok od 36 mjeseci, iako je dokumentacijom o nabavi propisao da je ponuditelj obavezan ponuditi jamstvo u minimalnom trajanju od šest mjeseci do maksimalno 24 mjeseca	125
2.57	Je li žalitelj trebao dobiti bodove za ponudu u kojoj je ponudio jamstveni rok od šest mjeseci, što je ujedno i minimalni jamstveni rok koji je naručitelj propisao u dokumentaciji o nabavi	127
2.58	Je li naručitelj pogrešno bodovao žaliteljevu ponudu, budući da je zaokružio koeficijent cijene na dvije decimale, odnosno je li takvim postupanjem oštetio žalitelja za 0,13 bodova zbog čega je njegova ponuda izgubila status najpovoljnije ponude	128
2.58.1	Upravni spor pred VUS-om	130
2.59	Je li naručitelj ispravno postupio kada nije bodovao iskustvo stručnjakinje smatrajući da iz njezinog životopisa nisu jasno vidljivi kriteriji koji se boduju – navođenje podataka koji su bitni za bodovanje u pogrešnom stupcu životopisa	132
2.60	Što u situaciji kada naručitelj u postupku pregleda i ocjene ponuda raspolaže kontradiktornim dokazima ponuditelja – u jednoj izjavi ponuditelj navodi da je veličina aktivne površine SDD detektora 10 mm ² , a u drugoj da je veličina čipa 10 mm ²	134
2.61	Uključuje li izraz „maksimalno do 4 sata“ i graničnu vrijednost 4, a vezano za pitanje dodjele bodova po propisanoj skali	135
2.61.1	Upravni spor pred VUS-om	137
2.62	Odnosi li se kriterij starosti vozila na bilo koji od ponuđenih autobusa, odnosno što ako je dio autobusa stariji od 12 godina	138
2.63	Ako je rok isporuke jedan od kriterija za odabir ponude, može li naručitelj primijeniti članak 293. ZJN-a i tražiti pojašnjenje od ponuditelja koji je u ponudi upisao dva različita roka isporuke	139

3 Preporuke za učinkovitu primjenu kriterija ekonomski najpovoljnije ponude

3.1	Trenutno stanje u sustavu javne nabave u RH iz okvira korištenja kriterija ENP-a	143
3.2	Istraživanje tržišta kao osnova za primjenu kriterija ENP-a	144
3.3	Tehničke specifikacije, kriteriji ENP-a i suradnja između zaposlenika	145
3.4	Određivanje modela odabira, formula i pondera za bodovanje kriterija ENP-a	146
3.4.1	Vrste modela ocjene ponuda putem kriterija ENP-a	146
3.4.2	Određivanje formule i pondera za kriterije ENP-a	148
3.4.3	Procjena novčane vrijednosti boda unutar kriterija ENP-a	149
3.5	Povezanost kriterija ENP-a i ponude – što ponuditelji trebaju znati	149
3.6	Učinkovit pregled i ocjena ponuda prema kriterijima ENP-a	150
3.7	Praćenje izvršenja ugovora u kontekstu kriterija ENP-a	151
3.8	Interna i eksterna revizija kao podrška pravilnoj primjeni kriterija ENP-a	152

4 Učinak presude Suda EU br. C-652/22 (Kolin) na sudjelovanje stranih gospodarskih subjekata u postupcima javne nabave u Europskoj uniji i Republici Hrvatskoj

4.1	Trenutno pravno uređenje u EU i Republici Hrvatskoj vezano za strane ponuditelje	156
4.2	Sadržaj predmeta C-652/22 pred Sudom EU	157
4.3	Utjecaj presude Suda EU, C-652/22 na naručitelje i ponuditelje u postupcima javne nabave	161
4.4	Povelje Europske unije o temeljnim pravima i pravna praksa iz presude Suda EU C-652/22	163
4.5	Zaključak i smjernice za postupanje za naručitelje i ponuditelje	164

Popis skraćenica

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave	DKOM, Državna komisija
Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske	EOJN RH
Europska komisija	EK
Europska unija	EU
Ministarstvo gospodarstva	MINGO
Porez na dodanu vrijednost	PDV
Visoki upravni sud Republike Hrvatske	VUS
Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (<i>Narodne novine</i> , br. 18/13, 127/13, 74/14, 98/19, 41/21)	Zakon o DKOM-u
Zakona o općem upravnom postupku (<i>Narodne novine</i> , br. 47/09, 110/21)	ZUP
Zakon o javnoj nabavi (<i>Narodne novine</i> , br. 120/16, 114/22)	ZJN, Zakon